

Gelijke rechten voor sekswerkers

Voor veilig en gezond sekswerk

Sekswork is een legaal beroep in Nederland; elk persoon heeft het recht om te kiezen om dit werk te doen. Helaas hebben sekswerkers toch niet dezelfde rechten als andere legaal werkende mensen in Nederland. Dit komt doordat sekswerkers vaak te maken krijgen met stigma en verkeerde aannames. Dit leidt tot complexere en strengere regelgeving die hun vrijheid beperkt.

Sekswerkers hebben niet dezelfde vrijheden en garantie op hun mensenrechten als andere mensen in Nederland.

Waarom al die extra regels voor sekswerkers?

Er zijn veel negatieve associaties met sekswork. Politici en media halen bijvoorbeeld sekswork en mensenhandel vaak door elkaar. Dit klopt niet. Bij mensenhandel worden mensen gedwongen om bepaald werk te doen. Dat is illegaal en strafbaar. Sekswork is werk waar mensen in vrijheid voor kiezen. Deze verwarring zorgt ervoor dat sekswerkers vaak als slachtoffers worden gezien die gered moeten worden. Slachtoffers van mensenhandel buiten de seksbranche raken daardoor juist buiten beeld. Dit leidt tot veel ingewikkelde en schadelijke regels voor sekswork en minder effectieve bestrijding van mensenhandel.

De onjuiste aanname is dat als de regels voor sekswork heel streng zijn, er minder slachtoffers van mensenhandel zullen zijn.

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat het tegenovergestelde waar is. Hoe restrictiever de regels, hoe onveiliger de werksituatie voor sekswerkers wordt. De regels zijn vaak zo streng en ingewikkeld dat sekswerkers zich er steeds slechter aan kunnen en willen houden. Er worden bijvoorbeeld steeds minder vergunningen uitgegeven voor sekswerkers. Dit verhoogt de kans dat sekswerkers onvergund gaan werken en in gevaarlijke situaties terechtkomen. Hierdoor neemt juist het risico toe dat ze slachtoffer worden van geweld of uitbuiting.

Veel sekswerkers willen uit angst voor negatieve gevolgen niet dat uitkomt wat voor werk ze doen en houden zich zoveel mogelijk verborgen. Dit verhoogt het risico op uitbuiting en geweld voor sekswerkers en bemoeilijkt de toegang tot zorg. Sekswerkers zijn juist veiliger als ze dezelfde vrijheden, rechten en plichten hebben als andere legaal werkende mensen.

Waarom maken extra en strengere regels sekswork onveiliger?

Door de ingewikkelde, strenge en vaak zelfs onmogelijk op te volgen regels is het voor sekswerkers steeds moeilijker om zich aan die regels te houden. Dit leidt ertoe dat sekswerkers:

1. Eerder geneigd zijn op onveilige plekken te gaan werken en daardoor in onveilige situaties terechtkomen. Ze krijgen sneller te maken met uitbuiting en geweld omdat kwaadwillende klanten gebruik kunnen maken van de slechtere positie van sekswerkers.
2. Geen hulp durven te zoeken bij gezondheidszorg en politie omdat ze bang zijn dat ze dan worden aangegeven en voor een overtreding worden beboet.
3. Geen hulp durven zoeken uit angst het land te worden uitgezet in het geval van ongedocumenteerde sekswerkers.
4. Geen zakelijke bankrekening kunnen openen omdat banken niet geassocieerd willen worden met sekswork vanwege het met stigma gevoede idee dat sekswork crimineel is.
5. Geen hypotheek of huurhuis kunnen krijgen of hun huis worden uitgezet door huurbazen als die erachter komen wat voor werk ze doen.
6. Gezien en behandeld worden als crimineel of slachtoffer omdat in de beeldvorming hun werk hiermee geassocieerd wordt.

Daarom is het belangrijk dat sekswerkers gelijkwaardig worden behandeld en aanspraak maken op dezelfde vrijheden, rechten en plichten als anderen.

SOAIDS
Nederland

Gelijke rechten voor sekswerkers: wat werkt wel

Hoe zorgen we dat sekswerkers dezelfde rechten krijgen als andere mensen in Nederland en zij zo hun werk veilig en prettig kunnen doen? Uit onderzoek blijkt dat dit is wat werkt:

- ✓ **Herstel het vertrouwen tussen sekswerkers en de overheid.** Zorg dat beleid gericht is op het ondersteunen van sekswerkers in plaats van op controle en bestraffing.
- ✓ **Decriminaliseer sekswork.** Steeds meer landen decriminaliseren sekswork en hebben hier positieve ervaringen mee.
 - Schaf speciale regels en wetten voor sekswork af.
 - Zorg dat sekswerkers dezelfde bescherming, rechten en plichten krijgen als mensen die werkzaam zijn in andere sectoren.
- ✓ **Betrek sekswerkers bij beleid dat hen aangaat.** Sekswerkers weten zelf het beste wat zij nodig hebben als het aankomt op seksworkbeleid.
- ✓ **Maak onderscheid tussen sekswork en mensenhandel.** Sekswork is werk; mensenhandel is uitbuiting. Het verwarren van sekswork en mensenhandel heeft zowel negatieve consequenties voor sekswerkers als voor slachtoffers van mensenhandel.
- ✓ **Zorg dat exploitanten en sekswerkers geweld en mensenhandel kunnen melden.** Maak sekswerkers partners in de bestrijding mensenhandel en verplicht exploitanten te doen wat in hun macht ligt om mensenhandel te voorkomen, maar straf ze niet als het **buiten hun schuld** toch voorkomt.
- ✓ **Zorg dat sekswerkers altijd en overal veilig naar de politie kunnen stappen** als ze te maken krijgen met geweld of uitbuiting, zelf of bij collega's. Zonder angst voor verlies van hun werkplek, woning of inkomen, of voor gedwongen *outing*.

Dit leidt tot sekswerkers die:

- ✓ Toegang tot dezelfde mensenrechten hebben als alle andere mensen.
- ✓ Geweld of uitbuiting durven te melden.
- ✓ Zorg durven te zoeken.
- ✓ Hun woning niet worden uitgezet vanwege het werk dat ze doen.
- ✓ Niet bang hoeven zijn het land te worden uitgezet.
- ✓ Zich niet hoeven te schamen voor hun werk of dit hoeven te verbergen.

Veilig en gezond in vrijheid werken

Sekswork proberen te verbieden is zinloos en onwenselijk. Er zal altijd sekswork plaatsvinden. Overheden moeten ervoor zorgen dat de vrijheden en rechten van sekswerkers beschermd worden, zodat zij hun werk veilig en gezond kunnen doen. Dus: behandel sekswerkers hetzelfde als andere personen die hun werk in vrijheid willen doen.

Dat is wat sekswerkers zelf willen; is bewezen effectief; wordt onderschreven door mensenrechtenorganisaties en is rechtvaardig omdat dan voor iedereen die legaal werkt dezelfde wetten en regels gelden.

Bronnen:

Open society foundation, 2015: [10-reasons-to-decriminalize-sex-work-20150410.pdf](#) (40 bronnen die decrim aanbeveling onderschrijven)
NSWP, 2019: [sg_to_decriminalisation_prf05.pdf](#) (nswp.org)
Macioti.P.J., Power.J en Bourne.A, 2022: [The Health and Well-being of Sex Workers in Decriminalised Contexts: A Scoping Review | springerprofessional.de](#)
Sakha.S, Greytak.E en Haynes.M, 2020 [aclu_sex_work_decrim_research_brief_new.pdf](#)
Human Right Watch, 2018: [Why Sex Work Should Be Decriminalized | Human Rights Watch \(hrw.org\)](#)
Amnesty International, 2022: [Ireland: Laws criminalizing sex work are facilitating the targeting and abuse of sex workers - Amnesty International](#)